

Štvrtok 19. januára 2012

Dodávateľský reťazec vstupov pre poľnohospodárske podniky

P7_TA(2012)0011

Uznesenie Európskeho parlamentu z 19. januára 2012 o dodávateľskom reťazci vstupov pre poľnohospodárske podniky: štruktúra a dôsledky (2011/2114(INI))

(2013/C 227 E/02)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje uznesenie z 23. júna 2011 o SPP do roku 2020: zvládnutie budúcich výziev v oblasti potravín, prírodných zdrojov a území ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. septembra 2010 o spravodlivých príjmoch pre poľnohospodárov: lepšie fungovanie potravinového reťazca v Európe ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 18. januára 2011 o uznaní poľnohospodárstva ako strategického odvetvia v súvislosti s potravinovou bezpečnosťou ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. marca 2011 o deficite bielkovín v EÚ: ako riešiť dlhodobý problém? ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na predbežnú správu OECD na tému Stratégia ekologického rastu pre potraviny a poľnohospodárstvo z mája 2011 ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na údaje Eurostatu o cenových indexoch prostriedkov poľnohospodárskej výroby (náklady na vstupy) a cenových indexoch poľnohospodárskych produktov (ceny výstupov) ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na článok 349 ZFEÚ, ktorým sa zriaďuje osobitný režim pre najvzdialenejšie regióny,
- so zreteľom na 3. výhľadové plánovanie Stáleho výboru pre poľnohospodársky výskum Európskej komisie s názvom Udržateľná spotreba a výroba potravín vo svete obmedzených zdrojov (február 2011) ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na dokument s názvom Globálna správa – poľnohospodárstvo na križovatke Medzinárodného hodnotenia poľnohospodárskej vedy a rozvojovej technológie (International Assessment of Agricultural Knowledge, Science and Technology for Development – IAASTD),
- so zreteľom na správu Spoločného výskumného centra z roku 2008 s názvom Poľnohospodárske systémy s nízkymi vstupmi: príležitosť na rozvoj udržateľného poľnohospodárstva ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na správu Spoločného výskumného centra z roku 2007 s názvom Následky, príležitosti a výzvy modernej biotechnológie v Európe,
- so zreteľom na správu Spoločného výskumného centra z roku 2010 s názvom Prehľad referenčných metód analýzy GMO,
- so zreteľom na správu Spoločného výskumného centra z roku 2010 s názvom Dosah cieľa EÚ pre biopalivá na poľnohospodárske trhy a využívanie pôdy: komparatívne hodnotenie modelovania,

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2011)0297.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 308 E, 20.10.2011, s. 22.

⁽³⁾ Prijaté texty, P7_TA(2011)0006.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P7_TA(2011)0084.

⁽⁵⁾ <http://www.oecd.org/dataoecd/38/10/48224529.pdf>.

⁽⁶⁾ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database.

⁽⁷⁾ <http://ec.europa.eu/research/agriculture/conference/pdf/feg3-report-web-version.pdf>.

⁽⁸⁾ http://agrienv.jrc.ec.europa.eu/publications/pdfs/LIFS_final.pdf.

Štvrtok 19. januára 2012

- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES z 21. októbra 2009, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva na dosiahnutie udržateľného používania pesticídov ⁽¹⁾,
  - so zreteľom na legislatívne návrhy Komisie týkajúce sa reformy SPP predložené 12. októbra 2011 (KOM(2011)0625, KOM(2011)0627, KOM(2011)0628, KOM(2011)0629, KOM(2011)0630, KOM(2011)0631) a na návrh nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov,
  - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (A7-0421/2011),
- A. keďže vysoká miera nestability cien poľnohospodárskych komodít a vstupov pre poľnohospodárske podniky zvýšila u poľnohospodárov pocit neistoty, pokiaľ ide o príjmy z poľnohospodárskej činnosti a dlhodobé investície, najmä čo sa týka izolovaných regiónov, horských regiónov, ostrovných regiónov a najvzdialenejších regiónov, pri ktorých vzdialenosť a izolácia prinášajú vysoké dodatočné náklady, čo má negatívny vplyv na príjmy poľnohospodárov v týchto regiónoch;
- B. keďže celkové náklady na vstupy poľnohospodárov z EÚ sa od roku 2000 do roku 2010 zvýšili v priemere o takmer 40 %, pričom predajné ceny ich produktov sa podľa Eurostatu v priemere zvýšili o menej ako 25 %; keďže v priebehu tohto desaťročia sa zvýšili náklady na vstupy v oblasti energie a mazív o 60 % a v oblasti syntetických hnojív a prostriedkov na zúrodnenie pôdy o takmer 80 %, náklady na zvieracie krmivo stúpili o viac než 30 %, o približne 36 % stúpili náklady na mechanizáciu a ďalšie zariadenia, o takmer 30 % sa zvýšili náklady na osív a sadivo a o takmer 13 % náklady na prípravky na ochranu rastlín a pesticídy, čo poukazuje na potrebu uľahčiť prístup k lacnejším vstupom pre poľnohospodárov najmä zo svetového trhu;
- C. keďže vyššie ceny potravín sa automaticky neodrážajú vo vyšších príjmoch poľnohospodárov najmä v dôsledku rýchlosti, akou rastú vstupné náklady poľnohospodárov, a prehlbujúceho sa rozdielu medzi cenami výrobcov a spotrebiteľskými cenami;
- D. keďže vyššie výrobné náklady a problémy s ich prenesením do potravinového distribučného reťazca môžu z krátkodobého hľadiska ohrozovať prežitie určitých podnikov, pričom ohrozujú výrobnú štruktúru v určitých členských štátoch, a tak zhoršujú obchodnú bilanciu z hľadiska dovozu a závislosti od nestabilných vonkajších trhov;
- E. keďže aj spotrebiteľ je v súčasnosti v nevýhode v tom zmysle, že výrobcovia nie sú schopní preniesť exponenciálny nárast nákladov na výrobné faktory na veľkých predajcov, ktorí však presúvajú tento nárast na spotrebiteľa, pričom majú obrovské ziskové marže;
- F. keďže sa očakáva, že vzostupný tlak na ceny vstupov bude ďalej narastať ako dôsledok nedostatku zdrojov, rastúceho dopytu v krajinách s rozvíjajúcim sa hospodárstvom a politik, vďaka ktorým poľnohospodári EÚ ťažšie získavajú prístup k lacnejším krmivám dostupným na globálnom trhu;
- G. keďže výrobu potravín môže pravidelne ohrozovať množstvo faktorov vrátane vplyvu škodcov a chorôb, dostupnosti prírodných zdrojov a prírodných katastrof;
- H. keďže poľnohospodársky sektor v EÚ je v súčasnosti vysoko závislý od dovozu vstupov – predovšetkým fosílnych palív, ale aj krmív pre zvieratá a vzácnych nerastných látok používaných na zúrodňovanie pôdy, napríklad fosfátov – a preto ho ohrozujú prudké zmeny cien; keďže z toho pramenia veľké obavy, pokiaľ ide o konkurencieschopnosť poľnohospodárov EÚ, predovšetkým v oblasti živočíšnej výroby;
- I. keďže súčasná nestálosť cien má európske a celosvetové rozmery, a preto je nevyhnutné hľadať osobitné riešenie na úrovni Spoločenstva pre poľnohospodársko-potravinársky reťazec, a to vzhľadom na jeho strategickú úlohu v Únii, pričom na úrovni skupiny G20 sa už vyžaduje koordinované konanie;

(1) Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 71.

Štvrtok 19. januára 2012

- J. keďže EÚ je ešte závislejšia od výrobných faktorov, ktoré sú potrebné, ak sa má poľnohospodárstvo v Európe zachovať; keďže je preto potrebné požadovať pohotové opatrenia na zníženie tejto závislosti prostredníctvom investícií a rozhodnutí na čisto politickej úrovni s cieľom zabezpečiť pre EÚ väčšiu potravinovú sebestačnosť;
- K. keďže EÚ je výrazne závislá od dovozu fosílnych palív; keďže zvyšovanie účinnosti zdrojov je kľúčovou témou stratégie Európa 2020 a plánu Komisie pre Európu efektívne využívajúcu zdroje;
- L. keďže poľnohospodárska výroba v EÚ je v prvom rade závislá od ropy a potravinový dodávateľský reťazec sa výrazne opiera o dostupnosť a cenovú prístupnosť tohto paliva; keďže sa očakáva začiatok poklesu celosvetovej produkcie ropy priemerne o 2 – 3 % ročne;
- M. keďže nárast cien ropy je neoddeliteľne spojený s nárastom vstupných nákladov poľnohospodárov, čo má za následok vyššie ceny za energiu, krmivá a hnojivá a ovplyvňuje celosvetovú produkciu potravín;
- N. keďže výroba poľnohospodárskych hnojív je úplne závislá od pripravenosti dodávok fosfátových minerálov; keďže sa cena tejto komodity zvýšila v rokoch 2007 a 2008 o 800 % a jej dodávky by mohli vrcholiť v rokoch 2033 – 2035, po ktorých bude čoraz vzácnejšia;
- O. keďže predovšetkým v živočíšnej výrobe sa náklady zvyšujú aj v dôsledku fytozsanitárnych požiadaviek a požiadaviek v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, ochrany životného prostredia, hygieny a potravinovej bezpečnosti, v dôsledku čoho sa bude konkurencieschopnosť európskych producentov v porovnaní s producentmi v tretích krajinách, ktorí nemusia plniť také prísne požiadavky, ďalej znižovať;
- P. keďže EÚ nastavila vysokú úroveň noriem v oblasti potravinovej bezpečnosti, ochrany človeka a životného prostredia, čo má dôsledky z hľadiska času a nákladov na vývoj nových postupov a nástrojov na vyšších a nižších stupňoch potravinového reťazca;
- Q. keďže spotrebitelia, ktorí čelia znižovaniu svojej kúpnej sily, si čoraz častejšie vyberajú výrobky, ktorých kvalitatívne a bezpečnostné normy sú nižšie ako normy výrobkov pochádzajúcich z EÚ a ktoré nie je možné sledovať, najmä v prípade mäsa;
- R. keďže v priemere 42 % z celkového objemu dodávky vody v Európe sa používa v poľnohospodárstve (v Grécku je to 88 %, v Španielsku 72 % a v Portugalsku 59 %), keďže sa náklady na zavlažovanie, kanalizáciu vody v mokradiach a odvodňovanie zvýšili s cieľom zefektívniť technológie zavlažovania a keďže časť vody používanej v poľnohospodárstve sa vracia do prirodzeného vodného cyklu;
- S. keďže cena poľnohospodárskej pôdy a náklady na prenájom pôdy priamo ovplyvňujú životaschopnosť poľnohospodárstva a možnosť začínajúcich poľnohospodárov začať vykonávať túto činnosť;
- T. keďže koncentrácia na trhu dodávateľov vstupov pre poľnohospodárske podniky je veľmi vysoká – šesť spoločností ovláda takmer 75 % trhu s agrochemikáliami a tri spoločnosti ovládajú viac než 45 % trhu s osivom; keďže táto koncentrácia prispieva k udržiavaniu cien osív na vysokej úrovni a má výrazne negatívny vplyv na rôznorodosť plodín a keďže poľnohospodári majú len obmedzenú možnosť zasahovať do vývoja cenových trendov; keďže existuje veľká koncentrácia na trhu nielen pred primárnou produkciou, ale aj v (malo)obchode s potravinami, čím sa poľnohospodárstvo dostáva pod ďalší nákladový tlak;
- U. keďže životaschopnosť a konkurencieschopnosť malovýroby (menšinové plodiny) je neúmerne ovplyvnená legislatívnymi a štrukturálnymi zmenami v odvetviach zabezpečujúcich vstupy a keďže je potrebné vedieť viac o vplyvoch týchto zmien;

Štvrtok 19. januára 2012

- V. keďže zvyšovanie nákladov pre poľnohospodárov spôsobujú najmä vyššie ceny paliva, hnojív a krmív;
- W. keďže so zreteľom na extrémne kolísanie cien v poľnohospodárstve v rámci celého potravinového reťazca a finančné špekulácie, ktoré s tým súvisia, je v záujme skvalitnenia hospodárskej súťaže a zvýšenia odolnosti voči kolísaniu cien nevyhnutná aj transparentnosť na trhu ešte na začiatku potravinového reťazca;
- X. keďže na zvládnutie nových hospodárskych a environmentálnych výziev vrátane výziev v súvislosti so stratégiou Európa 2020 sú potrebné dlhodobé investície do manažmentu vstupov a zdrojov vrátane energie, pôdy a živín, vodnej technológie, osív a agrochemikálií; keďže poradenské služby a inštitucionálne zlepšenia a inovácie ovplyvňujúce využívanie vstupov, prístup a znalosti poľnohospodárov sú rozhodujúce pre prijatie poľnohospodárskych systémov, ktoré sú účinnejšie z pohľadu zdrojov, udržateľnejšie a inovačnejšie;
- Y. keďže fermentácia hnojovice je z hľadiska pestovania rastlín a životného prostredia žiaduca, pričom je tiež potrebné vytvoriť stimuly pre výrobu energie z biomasy, čo je opatrenie, ktoré bude, okrem iného, prispievať k trvalo udržateľnému poľnohospodárstvu;
- Z. keďže v poľnohospodárstve existuje značný potenciál pre úspory energie a nákladov na základe vyššej energetickej účinnosti, ktorú možno ďalej zlepšiť miestnou výrobou energie z obnoviteľných zdrojov, ktorá v plnej miere využíva potenciál obnoviteľných zdrojov (najmä veterná energia, solárna energia, biomasa, bioplyn, biopalivá, využívanie odpadových produktov atď.);
- AA. keďže diverzifikácia a rotácia plodín môže prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a zabezpečiť udržateľné využívanie syntetických hnojív a pesticídov;
- AB. keďže produkciou strukovín obsahujúcich bielkoviny v EÚ, ako aj skvalitnením systémov produkcie využívajúcich pasienky by sa znížil deficit bielkovín v EÚ a jej závislosť od dovozu krmív a mohlo by to mať obrovský ekonomický prínos pre poľnohospodárov, nie je to však riešenie, ktoré by vzhľadom na existujúce viaceré nerovnováhy v dodávateľskom reťazci vstupov pre poľnohospodárske podniky fungovalo rovnako všade, pričom by tiež viedlo k zníženiu produkcie iných plodín pestovaných na ornej pôde, ktoré sú z hľadiska zdrojov účinnejšie;
- AC. keďže osivá uskladnené v poľnohospodárskych podnikoch môžu byť za istých okolností a pre určité odrody alternatívou komerčných osív;
- AD. keďže nevhodné podmienky uskladňovania a prepravy spôsobujú, že sa významné množstvo poľnohospodárskych komodít kazí, je potrebné ho zlikvidovať a nebude tak k dispozícii ako potraviny ani krmivo (FAO, Global Food Losses And Food Waste – Celosvetové plytvanie potravinami a potravinový odpad, 2011);

Všeobecné riešenia

1. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zvýšili transparentnosť cien vstupov v poľnohospodárskych podnikoch a aby zaručili, že sa pravidlá hospodárskej súťaže budú uplatňovať a presadzovať oboma smermi obchodného reťazca;
2. žiada o dôkladnejšiu kontrolu a lepšiu analýzu hospodárskych základov na európskej a svetovej úrovni, ktorá by vysvetlila zvyšovanie cien potravín a najmä interakcie medzi kolísaním ponuky a dopytu, ako aj rozširovanie interakcií medzi pohybmi cien energie, vstupov a potravinových komodít;

Štvrtok 19. januára 2012

3. žiada Komisiu, aby zdokonalila svoju analýzu dôvodov extrémnych výkyvov na trhu a snažila sa o vyjasnenie interakcií medzi špekuláciami a poľnohospodárskymi trhmi, ako aj medzi cenami na trhoch s energiou a cenami potravinových komodít; zdôrazňuje, že by to malo byť súčasťou snáh o lepšie regulovanie a zvýšenie transparentnosti a kvality informácií o finančných trhoch na celosvetovej úrovni a na úrovni EÚ vrátane nadchádzajúcej revízie smernice o trhoch s finančnými nástrojmi (MiFID) a smernice o zneužívaní trhu (MAD);
4. vyzýva Komisiu, aby nabádala k zlepšovaniu agronomických postupov a hospodárenia s udržateľnými poľnohospodárskymi zdrojmi s cieľom zabezpečiť stabilné a produktívne poľnohospodárstvo, znížiť náklady na vstupy a plytvanie živinami a zvýšiť úroveň inovácie, účinnosti zdrojov, efektívnosti a udržateľnosti v rámci poľnohospodárskych systémov; je presvedčený, že by sa to dalo urobiť v rámci ohláseného európskeho partnerstva v oblasti inovácií zameraného na poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť; zdôrazňuje potrebu integrovaného prístupu pre poľnohospodárov, ktorý by priniesol rovnováhu do všetkých oblastí poľnohospodárstva (produkcia, životné prostredie, ziskovosť, sociálny rozmer);
5. vyzýva Komisiu, aby naďalej podporovala udržateľné a produktívne poľnohospodárstvo s cieľom riešiť problémy týkajúce sa životného prostredia a potravín, ako aj zaručiť, aby bolo poľnohospodárstvo naďalej ziskové a konkurencieschopné na svetovom trhu;
6. víta nástroj na monitorovanie cien potravín v Európe vytvorený Eurostatom a zriadenie fóra na vysokej úrovni pre lepšie fungovanie potravinového dodávateľského reťazca, ktorého súčasťou musí byť sektor vstupov pred primárnou výrobou a ktorý by mal zvýšiť transparentnosť vývoja cien vstupov a mal by prispieť k zlepšeniu výstupných cien poľnohospodárov; trvá na tom, že by sa Európskemu parlamentu mali predkladať pravidelné správy o dosiahnutom pokroku a konkrétne návrhy a mali by byť s ním prediskutované;
7. domnieva sa, že prvovýrobcovia nemôžu v plnej miere profitovať z vyšších cien výstupov, lebo ich tlačia na jednej strane nízke výstupné ceny spôsobené silnou pozíciou spracovateľov a maloobchodníkov a na druhej strane vysoké vstupné ceny spôsobené zvýšenou koncentráciou podnikov zabezpečujúcich vstupy;
8. vyzýva Komisiu, aby lepšie zhodnotila vplyv právnych predpisov EÚ na udržateľnosť a konkurencieschopnosť európskeho poľnohospodárstva; domnieva sa, že by sa predovšetkým mali zohľadniť náklady súvisiace s dodržiavaním právnych predpisov a ich vplyv na dostupnosť vstupov, ako aj ceny týchto vstupov;
9. vyzýva vnútroštátne a európske orgány v oblasti hospodárskej súťaže, aby riešili otázku zneužívania dominantného postavenia poľnohospodárskych obchodných spoločností, maloobchodníkov s potravinami a spoločností v oblasti vstupov a aby uplatňovali protimonopolné právne predpisy, a to najmä v odvetví hnojív, kde sa poľnohospodári stretávajú s obrovskými ťažkosťami, ak si chcú vopred nakúpiť nevyhnutné hnojivá na svoju produkciu; domnieva sa, že európske orgány v oblasti hospodárskej súťaže (GR pre hospodársku súťaž atď.) by preto mali uskutočniť celoodvetvové vyšetrovanie na preskúmanie celého odvetvia s cieľom odhaliť všetky protikonkurenčné postupy;
10. zdôrazňuje, že všetky opatrenia v tejto oblasti si vyžadujú, aby sa vopred vymedzili zneužívajúce a nečestné praktiky a praktiky narušajúce hospodársku súťaž, ktorá musí byť koncepčne objektívna a prísna, aby bolo možné realizovať potrebné osobitné formy regulácie a monitorovania;
11. naliehavo vyzýva Komisiu, aby uskutočnila hĺbkovú štúdiu rozdielov medzi prístupmi a politikami 27 vnútroštátnych orgánov pre hospodársku súťaž a aby podporila riešenia, ktoré by zahŕňali všetkých partnerov v potravinárskom výrobnom reťazci a ktoré by zabránili dominantnému postaveniu jedného alebo len malého počtu subjektov vstupného alebo výstupného reťazca, ktoré sa často presadzujú na úkor poľnohospodárskeho producenta;
12. domnieva sa, že je nevyhnutné zaviesť systém účinnej kontroly takýchto postupov buď administratívnymi, alebo právnymi prostriedkami a vytvoriť mechanizmus posudzovania a sledovania členských štátov Komisiou, pričom by sa tiež zaviedli dostatočne odstrašujúce a pohotovité pokuty;

Štvrtok 19. januára 2012

13. zdôrazňuje tiež potrebu vytvoriť na úrovni Európskej únie systém výmeny informácií o osvedčených postupoch v oblasti manažmentu živín, energie a prírodných zdrojov a manažmentu ďalších vstupov, aby sa dosiahla lepšia účinnosť a efektívnosť vstupov;
14. žiada, aby sa do novej SPP začlenili osobitné podporné opatrenia na lepšie a účinnejšie riadenie zdrojov a udržateľné postupy, pomocou ktorých sa znížia náklady na vstupy a používanie vstupov alepší sa schopnosť poľnohospodárov prispôbovať sa kolísaniu cien vrátane opatrení, ktoré budú podporovať krátke reťazce vstupov a potravinové reťazce;
15. víta zvýšený záujem Komisie o biohospodárstvo Európy; žiada venovať významnú časť budúceho rámcového programu pre výskum výskumu a vývoju v oblasti efektívneho využívania a riadenia poľnohospodárskych vstupov a skvalitneniu poľnohospodárskej účinnosti; zdôrazňuje, že výsledky výskumu sa musia previesť do praktického rozvíjania poľnohospodárskej produkcie prostredníctvom výskolovania a tvorby kapacít pre poľnohospodárov; zdôrazňuje potrebu lepšej spolupráce verejných a súkromných sektorov a organizácií poľnohospodárov v tejto oblasti, čím by sa zaistila praktická aplikácia v praxi, ktorá by mohla zlepšiť a zmodernizovať priemysel;
16. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa dôkladnejšie zamerali na úlohu, ktorú by mohli zohrávať združenia producentov a družstiev, pokiaľ ide o organizáciu hromadného nákupu poľnohospodárskych vstupov, s cieľom posilniť rokovaciu pozíciu poľnohospodárov voči subjektom nachádzajúcim sa v skoršej fáze výrobného reťazca;
17. vyzýva Komisiu, aby lepšie informovala poľnohospodárov a spotrebiteľov o potrebe účinnejšieho hospodárenia s energiou, vodou a prírodnými zdrojmi v potravinovom reťazci s cieľom výrazne obmedziť plytvanie zdrojmi a potravinami;
18. uznáva, že udržateľný rast je jednou z kľúčových priorít stratégie Európa 2020 a že závislosť Únie od fosílnych palív nás vystavuje otrasomšokom na týchto trhoch; znovu opakuje potrebu nahradiť túto závislosť od obmedzených zdrojov dostatočne spoľahlivými alternatívami a pritom dbať na rovnováhu medzi udržiavaním produkcie potravín a podporou výroby energie;

Energia

19. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali investície do úspor energie a výroby energie z obnoviteľných zdrojov (veterná energia, solárna energia, bioplyn, geotermálna energia atď.) v poľnohospodárskych podnikoch alebo v rámci projektov miestnych partnerstiev (veterná energia, solárna energia, bioplyn, geotermálna energia atď.) uskutočňovaných miestnymi subjektmi s osobitným zameraním na využívanie odpadu a vedľajších produktov;
20. zdôrazňuje význam spracovania hnoja, ktorý nielenže predstavuje obnoviteľný zdroj energie, ale tiež znižuje tlak na životné prostredie a je náhradou za umelé hnojivá vo forme minerálnych koncentrátov; vyzýva Komisiu, aby v smernici o dusičnanoch uznala spracovaný hnoj za náhradu za umelé hnojivo, aby sa tak mohol hnoj považovať za zdroj energie;
21. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, aby opatrenia verejnej podpory pre biomasu a agropalivá vrátane bioplynu neprispievali k neudržateľnému konkurenčnému boju v oblasti zdrojov medzi výrobou potravín a energie, ktorá musí byť organizovaná udržateľným spôsobom;
22. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uľahčili využívanie energie a tepla vyrobených z obnoviteľných zdrojov v poľnohospodárskych podnikoch v súkromných a verejných energetických systémoch a sústavách, a pomohli tým vytvoriť nové zdroje príjmov pre poľnohospodárov;
23. nazdáva sa, že by sa prostredníctvom programov EÚ v oblasti rozvoja vidieka a dobrovoľných ekologizačných opatrení budúcej SPP mali sprístupniť účinné opatrenia v oblasti úspor energie a hospodárenia s ňou v poľnohospodárskych podnikoch a na miestnej úrovni;

Štvrtok 19. januára 2012

24. vyzýva Komisiu, aby vykonala analýzu nákladov na energie v rozličných súčasných poľnohospodárskych systémoch a u súvisiacich dodávateľov vstupov, v spracovateľskom priemysle a v distribučných systémoch v súvislosti s produktivitou a výstupom a aby pri tom zohľadnila otázku energetickej účinnosti a využívania udržateľných zdrojov energie s cieľom poskytnúť odpoveď na nové výzvy;

Prostriedky na zúrodňovanie pôdy a prípravky na ochranu rastlín

25. vyzýva k účinnejším opatreniam a stimulom, ako sú diverzifikácie plodín vrátane pestovania strukovín a striedania plodín prispôbeného miestnym podmienkam, v reforme SPP po roku 2013, vzhľadom na pozitívny vplyv, ktoré majú na zmierňovanie zmeny klímy, kvalitu pôdy a vody a schopnosť poľnohospodárov znížiť náklady na vstupy;

26. vyzýva tiež Komisiu a Radu, aby zahrnuli investície do presného poľnohospodárstva do nepovinného celoeurópskeho zoznamu ekologizačných opatrení, ktoré sa v rámci SPP majú odmeňovať, pretože tieto inovačné postupy (napríklad pôda monitorovaná systémom GPS) majú podobné pozitívne účinky na zmierňovanie zmeny klímy, kvalitu pôdy a vody a finančné prostriedky poľnohospodárov (s výrazným obmedzením využívania hnojív, vody, prostriedky na zúrodňovanie pôdy, prípravkov na ochranu rastlín a pesticídov, čo povedie k zníženiu vstupných nákladov pre poľnohospodárov);

27. zdôrazňuje, že poľnohospodárska produkcia EÚ závisí od dovozu fosfátových minerálov, ktoré sú potrebné na výrobu hnojív, pričom väčšina z nich sa ťaží v piatich krajinách sveta; vyzýva Komisiu, aby sa zaoberala touto problematikou;

28. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby nabádali na recykláciu živín (najmä fosfátov a dusíka) z tokov odpadu a predovšetkým na recykláciu odpadu ako súčasť kaskádového procesu po tom, čo sa využije na produkciu tepelnej energie, pričom musí byť zabezpečené hĺbkové preskúmanie ich prípadného využitia, adekvátne spracovanie potenciálne škodlivých látok a prísne kontroly; zdôrazňuje, že tekutý hnoj, ktorý spĺňa požiadavky na kvalitu stanovené právnym predpisom o hnojivách a je určený na spracovanie na tento účel, nie je odpadovým produktom, a to ani v prípade, že sa predtým fermentoval v poľnohospodárskom zariadení na výrobu bioplynu;

29. vyzýva Komisiu, aby lepšie vyhodnotila vplyv straty výrobkov na ochranu rastlín na konkurencieschopnosť a udržateľnosť európskeho poľnohospodárstva, pričom by sa konkrétne zamerala na udržateľnosť výrobkov, ktoré sú stále dostupné, a na vplyv, ktorý by mal menší počet konkurenčných výrobkov na trhu, na ceny;

30. vyzýva Komisiu, aby považovala o možnostiach zaručenia budúcej životaschopnosti menšinových plodín a menšinového využívania a zároveň zaistila úplnú zlučiteľnosť a jednotnosť so spoločnou poľnohospodárskou politikou, pričom by zapojila všetky subjekty potravinového dodávateľského reťazca;

Krmivo pre zvieratá

31. opakuje svoju výzvu Komisii, aby urýchlene predložila Parlamentu a Rade správu o možnostiach a alternatívach zvýšenia domácej produkcie bielkovinových plodín v EÚ; zdôrazňuje, že aj keď rozšírenie domácej produkcie bielkovinových plodín bude mať určitý prínos, je nepravdepodobné, že by malo výrazný vplyv na dovoz krmív z krajín mimo EÚ; preto sa domnieva, že z krátkodobého hľadiska treba preskúmať iné možnosti na riešenie nedostatku bielkovín v EÚ, a poukazuje konkrétne na zásadnú úlohu dovozu sóje; vyzýva Komisiu, aby zaistila, že tieto opatrenia neohrozia celkový cieľ EÚ, ktorým je bezpečnosť dodávok potravín z hľadiska úrovne produktivity a výstupu;

32. opätovne zdôrazňuje potrebu zaviesť do novej SPP vhodné opatrenia a nástroje na podporu tých poľnohospodárov, ktorí pestujú bielkovinové plodiny, a tým potenciálne znižujú deficit EÚ v oblasti bielkovinových plodín a obmedzujú kolísavosť cien, pričom tiež zlepšujú poľnohospodárske postupy a úrodnosť pôdy;

Štvrtok 19. januára 2012

Osivá

33. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v rámci nadchádzajúcej revízie nariadenia (ES) č. 2100/94 o právach Spoločenstva k odrodám rastlín zachovali pre poľnohospodárov možnosť využívania osív vyprodukovaných a spracovaných v poľnohospodárskych podnikoch, ako sa to uvádza v článku 14 ods. 1 a 2, vzhľadom na možný hospodársky, kultúrny a environmentálny prínos a na podporu biodiverzity v poľnohospodárstve; požaduje v tejto súvislosti, aby sa uskutočnilo spravodlivé a vyvážené preskúmanie práva na pestovanie rastlín a súčasných obmedzení použitia osív uskladnených v poľnohospodárskych podnikoch s cieľom zlepšiť a zjednodušiť právny rámec a zabezpečiť primeranú rovnováhu medzi potrebou inovácií a zachovania a zvýšenia rôznorodosti plodín, ako aj zlepšenia životných podmienok malých a stredných poľnohospodárov;

34. poukazuje na význam výskumných projektov, ktoré študujú šľachtenie odrôd rastlín, ktoré si dlhodobou zachovávajú svoje vlastnosti, a nabáda členské štáty a Komisiu, aby podporili takéto projekty a tiež opatrenia na podporu pestovania miestnych krmovín, ako je ľan, hybrid pšenice a raže (tritikale) a vika hrachorovitá (*Vicia lathyroides*) a ďalšie;

35. vyzýva Komisiu, aby zvažila zriadenie európskej banky pre osivá v záujme uskladnenia a záchranu genofondu odrôd rastlín, boja proti strate biodiverzity a prepojenia rozmanitosti plodín s kultúrnym dedičstvom členských štátov;

36. vzhľadom na nadchádzajúcu globálnu konferenciu Rio+20 žiada novú iniciatívu EÚ v oblasti ochrany, udržateľného využívania a marketingu kvality v oblasti biodiverzity v poľnohospodárstve s cieľom zvýšiť pridanú hodnotu vyplývajúcu z poľnohospodárstva;

Ceny pôdy a prenájom pôdy

37. vyzýva Komisiu, aby prostredníctvom štúdie preskúmala vplyv prenájmu pôdy a zvýšených nákladov na nákup a prenájom pôdy na odvetvia poľnohospodárstva v členských štátoch EÚ;

38. zdôrazňuje, že nároky na jednotné poľnohospodárske platby, keď sú založené na historických hodnotách alebo keď sa s nimi dá obchodovať bez pozemkov, môžu investori a špekulanti zvýšiť na inflačné hodnoty na účely toku príjmov a nie aktívneho poľnohospodárstva; konštatuje, že vytvorené deformácie fungujú ako výrazné vstupné náklady a bariéry príchodu nových poľnohospodárov; vyzýva Komisiu, Parlament a členské štáty a regióny, aby zaistili, že sa v rámci reformy SPP primerane vyriešia tieto problémy a že nároky na platby budú dostupné pre všetkých poľnohospodárov na účely aktívnej produkcie;

39. žiada Komisiu, aby vypracovala správu o vplyve používania pozemkov na rozvoj infraštruktúry a obytných a nárazníkových zón na náklady poľnohospodárskych podnikov;

Voda

40. vyzýva Komisiu, aby sa v rámci reformy SPP a rámcovej smernice o vode usilovala vytvoriť lepšie zavlažovacie a odvodňovacie systémy a systémy zadržiavania vody na poľnohospodárske účely, ktoré účinnejšie hospodária s vodou vrátane zlepšovania kapacity pôdy zadržiavať vodu, zachytávania dažďovej vody v suchých oblastiach a odvodňovania vo vlhkých oblastiach s cieľom znížiť využívanie sladkovodných zdrojov a tiež ako prostriedku na prevenciu pred zmenami v zrážkach v dôsledku zmeny klímy;

41. vyzýva Komisiu, aby pracovala na riešení problémov odvodňovania, ktoré by zohľadňovali také faktory, ako sú veľký objem zrážok, nízko položené oblasti a stojatá voda;

Štvrtok 19. januára 2012

42. v tejto súvislosti upozorňuje Komisiu na pozitívny vplyv presného poľnohospodárstva na využívanie vody (prostredníctvom monitorovania pôdných podmienok pomocou GPS a predpovedí počasia) a žiada, aby sa investície do týchto a iných inovačných riešení znižujúcich využívanie vstupov, ako sú voda, hnojivá a produkty na ochranu rastlín, mohli zastrešovať ekologizačnými možnosťami budúcej SPP;

43. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zlepšili manažment a prerozdelenie vodných práv a aby rozšírili multifunkčné poľnohospodárske ekosystémy a systémy agrolesníctva;

44. žiada zvýšiť podporu školeniam poľnohospodárov v oblasti účinného hospodárenia s vodnými zdrojmi, odvodňovania a zavlažovania vrátane praktických nástrojov na zadržiavanie vody a opatrení na zabránenie stratám živín, salinizácii alebo vzniku močiarov, ako aj v oblasti zlepšených systémov oceňovania a hospodárenia s vodnými zdrojmi na miestnej a regionálnej úrovni s cieľom pomáhať predchádzať plytvaniu vody a znížiť z dlhodobého hľadiska vstupné náklady a zároveň podporovať aj kontrolu vodných potrubí s cieľom zaistiť, aby úniky vody nemali výrazný vplyv na výrobné náklady a kvalitu produkcie;

*

* *

45. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

Nevyváženosť potravinového dodávateľského reťazca

P7_TA(2012)0012

Uznesenie Európskeho parlamentu z 19. januára 2012 o nerovnováhe v potravinovom dodávateľskom reťazci

(2013/C 227 E/03)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje uznesenia z 8. júla 2010 o budúcnosti spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2013 ⁽¹⁾, z 18. januára 2011 o uznaní poľnohospodárstva ako strategického odvetvia v súvislosti s potravinovou bezpečnosťou ⁽²⁾, z 23. júna 2011 o SPP do roku 2020: zvládnutie budúcich výziev v oblasti potravín, prírodných zdrojov a území ⁽³⁾ a z 5. júla 2011 o efektívnejšom a spravodlivejšom obchodno-distribučnom trhu ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Lepšie fungovanie potravinového reťazca v Európe (COM(2009)0591) a na rôzne pracovné dokumenty priložené k tomuto oznámeniu a tiež na svoje uznesenia zo 7. septembra 2010 o spravodlivých príjmoch pre poľnohospodárov: lepšie fungovanie potravinového reťazca v Európe ⁽⁵⁾ a z 19. januára 2012 o dodávateľskom reťazci vstupov pre poľnohospodárske podniky ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na smernicu 2011/7/EÚ o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 351 E, 2.12.2011, s. 103.

⁽²⁾ Prijaté texty, P7_TA(2011)0006.

⁽³⁾ Prijaté texty, P7_TA(2011)0297.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P7_TA(2011)0307.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 308 E, 20.10.2011, s. 22.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P7_TA(2012)0011.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 48, 23.2.2011, s. 1.